

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గతస్య ఆయోధ్యకొండస్య

సప్తవింశతీతీర్థక పారాయణశీర్షిక

విడువ రోజు పారాయణ - 27.10.2021

స	త్యే	న	లో	కాన్	జ	య	తి	దీ	నాన్	దా	నే	న	రా	ఘ	వః
7	1	0	3	1	8	1	6	8	0	8	0	0	2	4	4

గు	రూన్	ఘ	శ్రూ	ష	యా	వీ	రో	ధ	ను	షా	యు	ధి	శా	త్ర	వాన్
3	2	5	2	6	1	4	2	9	0	6	1	9	5	2	4

తి - 6

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 06

సర్గల విరుస సంఖ్యలు

22, 23, 24, 25, 26, 27 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

30 + 40 + 38 + 47 + 38 + 23

216 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సృష్ట్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హేళామపూర్వకం

సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేన రాఘవః ।

గురూన్ శుశ్రూషయా వీరః, ధనుషా యుధి శాత్రవాన్ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అయోధ్యాకాండపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ శిషుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీశిషుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికాండే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వావింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

అథ తం వ్యథయా దీనం సవిశేషమమర్షితమ్ ।

శ్వసంతమివ నాగేంద్రం రోషవిస్ఫారితేక్షణమ్ ॥ 22.1 ॥ (2 సార్లు)

ఆసాద్య రామస్సౌమిత్రిం సుహృదం భ్రాతరం ప్రియమ్ ।

ఉవాచేదం స ధైర్యేణ ధారయన్ సత్త్వమాత్మవాన్ ॥ 22.2 ॥

నిగృహ్య రోషం శోకం చ ధైర్యమాశ్రిత్య కేవలమ్ ।

అవమానం నిరస్యేమం గృహీత్వా హర్షముత్తమమ్ ॥ 22.3 ॥

ఉపక్లుప్తం హి యత్కించిత్ అభిషేకార్థమద్య మే ।

సర్వం విసర్జయ క్షిప్రం కురు కార్యం నిరత్యయమ్ ॥ 22.4 ॥

సౌమిత్రే యోఽభిషేకార్థే మమ సమ్భారసమ్భ్రమః ।

అభిషేకనివృత్త్యర్థే సోఽస్తు సమ్భారసమ్భ్రమః ॥ 22.5 ॥

యస్యా మదభిషేకార్థే మానసం పరితప్యతే ।

మాతా మే సా యథా న స్యాత్ సవిశంకా తథా కురు ॥ 22.6 ॥

తస్యాశ్చంకామయం దుఃఖం ముహూర్తమపి నోత్సహే ।

మనసి ప్రతిసంజాతం సౌమిత్రేఽహముపేక్షితుమ్ ॥ 22.7 ॥

న బుద్ధిపూర్వం నాబుద్ధం స్మరామీహ కదాచన ।

మాతృగాణాం వా పితుర్వాఽహం కృతమల్పం చ విప్రియమ్ ॥ 22.8 ॥

సత్యస్సత్యాభిసన్దశ్చ నిత్యం సత్యపరాక్రమః ।

పరలోకభయాద్భీతః నిర్భయోఽస్తు పితా మమ ॥ 22.9 ॥

తస్యాపి హి భవేదస్మిన్ కర్మణ్యప్రతిసంహృతే ।

సత్యం నేతి మనస్తాపః తస్య తాపస్తపేచ్ఛ మామ్ ॥ 22.10 ॥

అభిషేకవిధానం తు తస్మాత్ సంహృత్య లక్షణా ।

అన్వగేవాహమిచ్ఛామి వనం గన్తుమితః పునః ॥ 22.11 ॥

మమ ప్రవ్రాజనాదద్య కృతకృత్యా నృపాత్మజా ।

సుతం భరతమవ్యగ్రమ్ అభిషేచయితా తతః ॥ 22.12 ॥

మయి చీరాజినధరే జటామండలధారిణి ।

గతేఽరణ్యం చ కైకేయ్యా భవిష్యతి మనస్సుఖమ్ ॥ 22.13 ॥

బుద్ధిః ప్రణీతా యేనేయం మనశ్చ సుసమాహితమ్ ।

తం తు నార్థామి సంక్లేష్టుం ప్రవ్రజిష్యామి మాచిరమ్ ॥ 22.14 ॥

కృతాస్తస్త్వేవ సామిత్రే ద్రష్టవ్యో మత్ప్రవాసనే ।
రాజ్యస్య చ వితీర్ణస్య పునరేవ నివర్తనే ॥ 22.15 ॥

కైకేయ్యాః ప్రతిపత్తిర్థి కథం స్యాన్మమ పీడనే ।
యది భావో న దైవోఽయం కృతాస్తవిహితో భవేత్ ॥ 22.16 ॥

జానాసి హి యథా సౌమ్య న మాతృషు మమాస్తరమ్ ।
భూతపూర్వం విశేషో వా తస్యా మయి సుతేఽపి వా ॥ 22.17 ॥

సోఽభిషేకనివృత్త్యర్థైః ప్రవాసార్థైశ్చ దుర్వచైః ।
ఉగ్రైర్వాక్యైరహం తస్యాః నాన్యదైవాత్సమర్థయే ॥ 22.18 ॥

కథం ప్రకృతిసంపన్నా రాజపుత్రీ తథాగుణా ।
బ్రూయాత్ సా ప్రాకృతేవ స్త్రీ మత్ప్రీడాం భర్తృసన్నిధౌ ॥ 22.19 ॥

యదచిన్త్యం తు తద్దైవం భూతేష్వపి న హన్యతే ।
వ్యక్తం మయి చ తస్యాం చ పతితో హి విపర్యయః ॥ 22.20 ॥

కశ్చ దైవేన సామిత్రే యోద్ధుముత్సహతే పుమాన్ ।
యస్య న గ్రహణం కించిత్ కర్మణోఽన్యత్ర దృశ్యతే ॥ 22.21 ॥

సుఖదుఃఖే భయక్రోధౌ లాభాలాభౌ భవాభవౌ ।
యచ్ఛ కించిత్తథాభూతం నను దైవస్య కర్మ తత్ ॥ 22.22 ॥

ఋషయోఽపు్యగ్రతపసః దైవేనాభిప్రపీడితాః ।
ఉత్సృజ్య నియమాన్స్త్రీవాన్ భ్రశ్యన్తే కామమన్యభిః ॥ 22.23 ॥

అసంకల్పితమేవేహ యదకస్మాత్ ప్రవర్తతే ।
నివర్త్యారమ్భమారబ్ధం నను దైవస్య కర్మ తత్ ॥ 22.24 ॥

ఏతయా తత్త్వయా బుద్ధ్యా సంస్తభ్యాత్మానమాత్మనా ।
వ్యాహతేఽప్యభిషేకే మే పరితాపో న విద్యతే ॥ 22.25 ॥

తస్మాదపరితాపస్సన్ త్వమప్యనువిధాయ మాం ।
ప్రతిసంహారయ క్షిప్రమ్ ఆభిషేచనికీం క్రియామ్ ॥ 22.26 ॥

ఏభిరేవ ఘటైః సర్వైః అభిషేచనసంభృతైః ।
మమ లక్ష్మణ తాపస్యే వ్రతస్నానం భవిష్యతి ॥ 22.27 ॥

అథవా కిం మమైతేన రాజద్రవ్యమతేన తు ।
ఉద్భృతం మే స్వయం తోయం వ్రతాదేశం కరిష్యతి ॥ 22.28 ॥

మా చ లక్ష్మణ సంతాపం కార్హిర్లక్ష్మ్యా విపర్యయే ।
రాజ్యం వా వనవాసో వా వనవాసో మహేలాదయః ॥ 22.29 ॥

న లక్ష్మణాస్మిన్ ఖలు కర్మవిఘ్నో, మాతా యవీయస్యతిశంకనీయా ।

దైవాభిషన్నా హి వదత్యనిష్ఠం, జానాసి దైవం చ తథాప్రభావమ్ ॥ 22.30 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వావింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే త్రయోవింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇతి బ్రువతి రామే తు లక్ష్మణోఽధశ్చిరా ముహుః ।

శ్రుత్వా మధ్యం జగమేవ మనసా దుఃఖహర్షయోః ॥ 23.1 ॥ (2 సార్లు)

తదా తు బద్ధ్వా భ్రుకుటీం భ్రువోర్మధ్యే నరర్షభః ।

నిశశ్వాస మహాసర్పః బిలస్థ ఇవ రోషితః ॥ 23.2 ॥

తస్య దుష్ప్రతివీక్షం తత్ భృకుటీసహితం తదా ।

బభౌ క్రుద్ధస్య సింహస్య ముఖస్య సదృశం ముఖమ్ ॥ 23.3 ॥

అగ్రహస్తం విధున్వంస్తు హస్తిహస్తమివాత్మనః ।

తిర్యగూర్ధ్వం శరీరే చ పాతయిత్వా శిరోధరామ్ ॥

అగ్రాణ్ణా వీక్షమాణస్తు తిర్యగ్ భ్రాతరమబ్రవీత్ ॥ 23.4 ॥

అస్థానే సప్రభుమో యస్య జాతో వై సుమహానయం ।

ధర్మదోషప్రసంగేన లోకస్యానతిశంకయా ॥ 23.5 ॥

కథం హ్యేతదసప్రభువ్తః త్వద్విధో వక్తుమర్హతి ।

యథా దైవమశాన్టీరం శాన్టీర క్షత్రియర్షభ ॥ 23.6 ॥

కిన్నామ కృపణం దైవమ్ అశక్తమభిశంససి ।

పాపయోస్తే కథం నామ తయోశ్చంకా న విద్యతే ॥ 23.7 ॥

సన్తి ధర్మోపధాశ్శక్ణా ధర్మాత్మన్ కిం న బుధ్యసే ।

తయోస్సుచరితం స్వార్థం శాత్యాత్ పరిజిహీర్షతోః ॥ 23.8 ॥

యది వైవం వ్యవసితం స్యాద్ది ప్రాగేవ రాఘవ ।

తయోః ప్రాగేవ దత్తశ్చ స్యాద్వరః ప్రకృతశ్చ సః ॥ 23.9 ॥

లోకవిద్విష్టమారబ్ధం త్వదన్యస్యాభిషేచనం ।

నోత్సహే సహితుం వీర తత్ర మే క్షన్తుమర్హసి ॥ 23.10 ॥

యేనేయమాగతా ద్వైధం తవ బుద్ధిర్మహామతే ।

స హి ధర్మో మమ ద్వేష్యః ప్రసంగద్యస్య ముహ్యసి ॥ 23.11 ॥

కథం త్వం కర్మణా శక్తః కైకేయీవశవర్తినః ।
 కరిష్యసి పితుర్వాక్యమ్ అధర్మిష్ఠం విగర్హితమ్ ॥ 23.12 ॥
 యద్యయం కిల్బిషాద్భేదః కృతోఽప్యేవం న గృహ్యతే ।
 జాయతే తత్ర మే దుఃఖం ధర్మసంగశ్చ గర్హితః ॥ 23.13 ॥
 తవాయం ధర్మసంయోగః లోకస్యాస్య విగర్హితః ।
 మనసాఽపి కథం కామం కుర్యాస్త్వం కామవృత్తయోః ।
 తయోస్త్వహితయోర్నిత్యం శత్రోః పిత్రభిధానయోః ॥ 23.14 ॥
 యద్యపి ప్రతిపత్తిస్తే దైవీ చాపి తయోర్మృతం ।
 తథాఽప్యపేక్షణీయం తే న మే తదపి రోచతే ॥ 23.15 ॥
 విక్లబో వీర్యహీనో యః స దైవమనువర్తతే ।
 వీరాస్సమ్భవితాత్మానః న దైవం పర్యుపాసతే ॥ 23.16 ॥
 దైవం పురుషకారేణ యస్సమర్థః ప్రబాధితుమ్ ।
 న దైవేన విపన్నార్థః పురుషస్సోఽవసేదతి ॥ 23.17 ॥
 ద్రక్ష్యన్తి త్వద్య దైవస్య పౌరుషం పురుషస్య చ ।
 దైవమానుషయోరద్య వ్యక్తా వ్యక్తిర్భవిష్యతి ॥ 23.18 ॥
 అద్య మత్పౌరుషహతం దైవం ద్రక్ష్యన్తి వై జనాః ।
 యదైవాదాహతం తేఽద్య దృష్టం రాజ్యాభిషేచనమ్ ॥ 23.19 ॥
 అత్యంకుశమివోద్దామం గజం మదబలోద్ధతమ్ ।
 ప్రధావితమహం దైవం పౌరుషేణ నివర్తయే ॥ 23.20 ॥
 లోకపాలాస్సమస్తాస్తే నాద్య రామాభిషేచనం ।
 న చ కృత్వాస్త్రయో లోకాః విహన్యుః కిం పునః పితా ॥ 23.21 ॥
 యైర్వివాసస్తవారణ్యే మిథో రాజన్ సమర్థితః ।
 అరణ్యే తే వివత్స్యన్తి చతుర్దశ సమాస్తథా ॥ 23.22 ॥
 అహం తదాశాం ఛేత్స్యామి పితుస్తస్యాశ్చ యా తవ ।
 అభిషేకవిఘాతేన పుత్రరాజ్యాయ వర్తతే ॥ 23.23 ॥
 మద్భలేన విరుద్ధాయ న స్యాద్దైవబలం తథా ।
 ప్రభవిష్యతి దుఃఖాయ యథోగ్రం పౌరుషం మమ ॥ 23.24 ॥
 ఊర్ష్యం వర్షసహస్రాస్తే ప్రజాపాల్యమనన్తరం ।
 ఆర్యపుత్రాః కరిష్యన్తి వనవాసం గతే త్వయి ॥ 23.25 ॥
 పూర్వం రాజర్షివృత్త్వా హి వనవాసో విధీయతే ।
 ప్రజా నిక్షిప్య పుత్రేషు పుత్రవత్పరిపాలనే ॥ 23.26 ॥

స చేద్రాజన్యనేకాగ్రే రాజ్యవిభ్రమశంకయా ।

నైవమిచ్ఛసి ధర్మాత్మన్ రాజ్యం రామ త్వమాత్మని ॥ 23.27 ॥

ప్రతిజానే చ తే వీర మాభూవం వీరలోకభాక్ ।

రాజ్యం చ తవ రక్షేయమ్ అహం వేలేవ సాగరమ్ ॥ 23.28 ॥

మంగళైరభిషించస్వ తత్ర త్వం వ్యాపుతో భవ ।

అహమేకో మహీపాలానలం వారయితుం బలాత్ ॥ 23.29 ॥

న శోభార్థావిమౌ బాహూ న ధనుర్భుషణాయ మే ।

నాసిరాబద్ధనార్థాయ న శరాస్థుమ్భ హేతవః ।

అమిత్రదమనార్థం మే సర్వమేతచ్ఛతుష్టయమ్ ॥ 23.30 ॥

న చాహం కామయేఽత్యర్థం యస్యాత్ శత్రుర్మతో మమ ।

అసినా తీక్ష్ణధారేణ విద్యుచ్ఛలితవర్చసా ।

ప్రగృహీతేన వై శత్రుం వజ్రణం వా న కల్పయే ॥ 23.31 ॥

ఖడ్గనిషేషనిష్పిష్టైః గహనా దుశ్చరా చ మే ।

హస్త్యశ్వనరహస్తోరుశిరోభిర్భవితా మహీ ॥ 23.32 ॥

ఖడ్గధారాహతా మేఽద్య దీప్యమానా ఇవాద్రయః ।

పతిష్యన్తి ద్విపా భూమౌ మేఘా ఇవ సవిద్యుతః ॥ 23.33 ॥

బద్ధగోధాంగులిత్రాణే ప్రగృహీతశరాసనే ।

కథం పురుషమానీ స్యాత్ పురుషాణాం మయి స్థితే ॥ 23.34 ॥

బహుభిశ్చైకమత్యస్యన్ ఏకేన చ బహూన్ జనాన్ ।

వినియోక్త్యామ్యహం బాణాన్ నృవాజిగజమర్మసు ॥ 23.35 ॥

అద్య మేఽస్త్రప్రభావస్య ప్రభావః ప్రభవిష్యతి ।

రాజ్జశ్చాప్రభుతాం కర్తుం ప్రభుత్వం చ తవ ప్రభో ॥ 23.36 ॥

అద్య చందనసారస్య కేయూరామోక్షణస్య చ ।

వసూనాం చ విమోక్షస్య సుహృదాం పాలనస్య చ ॥ 23.37 ॥

అనురూపావిమౌ బాహూ రామ కర్మ కరిష్యతః ।

అభిషేచనవిఘ్నస్య కర్తృణాం తే నివారణే ॥ 23.38 ॥

బ్రవీహి కోఽద్యైవ మయా వియుజ్యతాం, తవాసుహృత్ప్రాణయశస్సుహృజ్జనైః ।

యథా తవేయం వసుధా వశే భవేత్, తద్దైవ మాం శాధి తవాస్మి కింకరః ॥ 23.39 ॥

విమృజ్య బాష్పం పరిసాన్త్య చాసకృత్, స అక్షణం రాఘవ వంశవర్ధనః ।

ఉవాచ పిత్ర్యే వచనే వ్యవస్థితం, నిబోధ మామేవ హి సౌమ్య సత్పథే ॥ 23.40 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే త్రయోవింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుర్వింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

తం సమీక్ష్య త్వవహితం పితుర్నిర్దేశపాలనే ।

కౌసల్యా బాష్పసంరుద్ధా వచో ధర్మిష్ఠమబ్రవీత్ ॥ 24.1 ॥ (2 సార్లు)

అదృష్టదుఃఖో ధర్మాత్మా సర్వభూతప్రియంవదః ।

మయి జాతో దశరథాత్ కథముంచేన వర్తయేత్ ॥ 24.2 ॥

యస్య భృత్యాశ్చ దాసాశ్చ మృష్టాన్యన్నాని భుంజతే ।

కథం స భోక్ష్యతే నాథః వనే మూలఫలాన్యయమ్ ॥ 24.3 ॥

క ఏతచ్ఛ్రద్ధధేత్ శ్రుత్వా కస్య వా న భవేద్భయమ్ ।

గుణవాన్ దయితో రాజా రాఘవో యద్వివాస్యతే ॥ 24.4 ॥

నూనం తు బలవాన్ లోకే కృతాస్తస్సర్వమాదిశన్ ।

లోకే రామాభిరామస్త్యం వనం యత్ర గమిష్యసి ॥ 24.5 ॥

అయం తు మామాత్మభవః తవాదర్శనమారుతః ।

విలాపదుఃఖసమిధః రుదితాశ్రుహుతాహుతిః ॥ 24.6 ॥

చింతాబాష్పమహాధూమః తవాదర్శనచిత్తజః ।

కర్మయిత్వా భృశం పుత్ర నిశ్వాసాయాససమ్భవః ॥ 24.7 ॥

త్వయా విహీనామిహ మాం శోకాగ్నిరతులో మహాన్ ।

ప్రథక్ష్యతి యథా కక్షం చిత్రభానుర్హిమాత్యయే ॥ 24.8 ॥

కథం హి ధేనుస్త్వం వత్సం గచ్ఛంతం నానుగచ్ఛతి ।

అహం త్వాఽనుగమిష్యామి పుత్ర యత్ర గమిష్యసి ॥ 24.9 ॥

తథా నిగదితం మాత్రా తద్వాక్యం పురుషర్షభః ।

శ్రుత్వా రామోఽబ్రవీద్వాక్యం మాతరం భృశదుఃఖితామ్ ॥ 24.10 ॥

కైకేయ్యా వంచితో రాజా మయి చారణ్యమాశ్రితే ।

భవత్యా చ పరిత్యక్తః న నూనం వర్తయిష్యతి ॥ 24.11 ॥

భర్తుః కిల పరిత్యాగః నృశంసః కేవలం స్త్రియాః ।

స భవత్యా న కర్తవ్యః మనసాఽపి విగర్హితః ॥ 24.12 ॥

యావజ్జీవతి కాకుత్స్థః పితా మే జగతీపతిః ।

శుశ్రూషా క్రియతాం తావత్ స హి ధర్మస్సనాతనః ॥ 24.13 ॥

ఏవముక్తా తు రామేణ కౌసల్యా శుభదర్శనా ।

తథేత్యువాచ సుప్రీతా రామమక్లిష్టకారిణమ్ ॥ 24.14 ॥

ఏవముక్తస్తు వచనం రామో ధర్మభృతాం వరః ।

భూయస్తామబ్రవీద్వాక్యం మాతరం భృశదుఃఖితామ్ ॥ 24.15 ॥

మయా చైవ భవత్యా చ కర్తవ్యం వచనం పితుః ।

రాజా భర్తా గురుశ్రేష్ఠః సర్వేషామీశ్వరః ప్రభుః ॥ 24.16 ॥

ఇమాని తు మహారణ్యే విహృత్య నవ పంచ చ ।

వర్షాణి పరమప్రీతః స్థాస్యామి వచనే తవ ॥ 24.17 ॥

ఏవముక్తా ప్రియం పుత్రం బాష్పపూర్ణాననా తదా ।

ఉవాచ పరమార్తా తు కౌసల్యా పుత్రవత్సలా ॥ 24.18 ॥

ఆసాం రమ సపత్నీనాం వస్తుం మధ్యే న మే క్షమం ।

నయ మామపి కాకుత్స్థ వనం వన్యాం మృగీమివ ।

యది తే గమనే బుద్ధిః కృతా పితురపేక్షయా ॥ 24.19 ॥

తాం తథా రుదతీం రామః రుదన్ వచనమబ్రవీత్ ॥ 24.20 ॥

జీవన్త్యా హి స్త్రియా భర్తా దైవతం ప్రభురేవ చ ।

భవత్యా మమ చైవాద్య రాజా ప్రభవతి ప్రభుః ॥ 24.21 ॥

న హ్యనాథా వయం రాజ్ఞా లోకనాథేన ధీమతా ।

భరతశ్చాపి ధర్మాత్మా సర్వభూతప్రియంవదః ।

భవతీమనువర్తేత స హి ధర్మరతస్సదా ॥ 24.22 ॥

యథా మయి తు నిష్క్రాన్తే పుత్రశోకేన పార్థివః ।

శ్రమం నావాప్పుయాత్కించిత్ అప్రమత్తా తథా కురు ॥ 24.23 ॥

దారుణశ్చాప్యయం శోకః యథైవం న వినాశయేత్ ।

రాజ్ఞో వృద్ధస్య సతతం హితం చర సమాహితా ॥ 24.24 ॥

వ్రతోపవాసనిరతా యా నారీ పరమోత్తమా ।

భర్తారం నానువర్తేత సా తు పాపగతిర్భవేత్ ॥ 24.25 ॥

భర్తృశుశ్రూషయా నారీ లభతే స్వర్గముత్తమం ।

అపి యా నిర్నమస్కారా నివృత్తా దేవపూజనాత్ ॥ 24.26 ॥

శుశ్రూషామేవ కుర్వీత భర్తుః ప్రియహితే రతా ।

ఏష ధర్మః పురా దృష్టః లోకే వేదే శ్రుతస్పృతః ॥ 24.27 ॥

అగ్నికార్యేషు చ సదా సుమనోభిశ్చ దేవతాః ।

పూజ్యాస్తే మత్కృతే దేవి బ్రాహ్మణాశ్చైవ సువ్రతాః ॥ 24.28 ॥

ఏవం కాలం ప్రతీక్షస్వ మమాగమనకాంక్షిణీ ।

నియతా నియతాహారా భర్తృశుశ్రూషణే రతా ॥ 24.29 ॥

ప్రాప్యసే పరమం కామం మయి ప్రత్యాగతే సతి ।

యది ధర్మభృతాం శ్రేష్ఠః ధారయిష్యతి జీవితమ్ ॥ 24.30 ॥

ఏవముక్తా తు రామేణ బాష్పపర్యాకులేక్షణా ।

కౌసల్యా పుత్రశోకార్తా రామం వచనమబ్రవీత్ ॥ 24.31 ॥

గమనే సుకృతాం బుద్ధిం న తే శక్నోమి పుత్రక ।

వినివర్తయితుం వీర నూనం కాలో దురత్యయః ॥ 24.32 ॥

గచ్ఛ పుత్ర త్వమేకాగ్రః భద్రం తేఽస్తు సదా విభో ।

పునస్త్వయి నివృత్తే తు భవిష్యామి గతక్లమా ॥ 24.33 ॥

ప్రత్యాగతే మహాభాగే కృతార్థే చరితవ్రతే ।

పితురాన్యణ్యతాం ప్రాప్తే త్వయి లప్స్యే పరం సుఖమ్ ॥ 24.34 ॥

కృతాంతస్య గతిః పుత్ర దుర్విభావ్యా సదా భువి ।

యస్త్యాం సంచోదయతి మే వచ ఆచ్ఛిద్య రాఘవ ॥ 24.35 ॥

గచ్ఛేదానీం మహాబహో క్షేమేణ పునరాగతః ।

నన్లయిష్యసి మాం పుత్ర సామ్నా వాక్యేన చారుణా ॥ 24.36 ॥

అపీదానీం స కాలస్యాత్ వనాత్ ప్రత్యాగతం పునః ।

యత్త్వాం పుత్రక పశ్యేయం జటావల్కలధారిణమ్ ॥ 24.37 ॥

తథా హి రామం వనవాసనిశ్చితం, సమీక్ష్య దేవీ పరమేణ చేతసా ।

ఉవాచ రామం శుభలక్షణం వచః, బభూవ చ స్వస్త్వయనాభికాంక్షిణీ ॥ 24.38 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుర్వింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచవింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

సాఽపనీయ తమాయాసమ్ ఉపస్పృశ్య జలం శుచిః ।

చకార మాతా రామస్య మజ్జలాని మనస్వినీ ॥ 25.1 ॥ (2 సార్లు)

న శక్యసే వారయితుం గచ్ఛేదానీం రఘూత్తమ ।

శీఘ్రం చ వినివర్తస్వ వర్తస్వ చ సతాం క్రమే ॥ 25.2 ॥

యం పాలయసి ధర్మం త్వం ధృత్యా చ నియమేన చ ।

స వై రాఘవశార్దూల ధర్మస్త్వామభిరక్షతు ॥ 25.3 ॥

యేభ్యః ప్రణమసే పుత్ర చైత్యేష్వాయతనేషు చ ।

తే చ త్వామభిరక్షన్తు వనే సహ మహర్షిభిః ॥ 25.4 ॥

యాని దత్తాని తేఽస్రాణి విశ్వామిత్రేణ ధీమతా ।

తాని త్వామభిరక్షన్తు గుణైస్సముదితం సదా ॥ 25.5 ॥

పితృశుశ్రూషయా పుత్ర మాతృశుశ్రూషయా తథా ।

సత్యేన చ మహాబాహెనా చిరంజీవాభిరక్షితః ॥ 25.6 ॥

సమిత్కుశపవిత్రాణి వేద్యశ్చాయతనాని చ ।

స్థణ్ణీలాని విచిత్రాణి శైలా వృక్షాః క్షుపా హ్రదాః ।

పతంగాః పన్నగాస్సింహాః త్వాం రక్షన్తు సరోత్తమ ॥ 25.7 ॥

స్వస్తి సాధ్యాశ్చ విశ్వే చ మరుతశ్చ మహర్షయః ।

స్వస్తి ధాతా విధాతా చ స్వస్తి పూషా భగోఽర్యమా ॥ 25.8 ॥

లోకపాలాశ్చ తే సర్వే వాసవప్రముఖాస్తథా ।

ఋతవశ్చైవ పక్షాశ్చ మాసాస్సంవత్సరాః క్షపాః ॥ 25.9 ॥

దినాని చ ముహూర్తాశ్చ స్వస్తి కుర్వన్తు తే సదా ।

స్పృతిర్ఘృతిశ్చ ధర్మశ్చ పాతు త్వాం పుత్ర సర్వతః ॥ 25.10 ॥

స్కందశ్చ భగవాన్ దేవః సోమశ్చ సబృహస్పతిః ।

సప్తర్షయో నారదశ్చ తే త్వాం రక్షన్తు సర్వతః ॥ 25.11 ॥

యాశ్చాపి సర్వతస్సిద్ధాః దిశశ్చ సదిగీశ్వరాః ।

స్తుతా మయా వనే తస్మిన్ పాన్తు త్వాం పుత్ర నిత్యశః ॥ 25.12 ॥

శైలాస్సర్వే సముద్రాశ్చ రాజా వరుణ ఏవ చ ।

ద్వారన్తరిక్షం పృథివీ నద్యస్సర్వాస్తథైవ చ ॥ 25.13 ॥

నక్షత్రాణి చ సర్వాణి గ్రహాశ్చ సహదేవతాః ।

అహెలారాత్రే తథా సంధ్యే పాన్తు త్వాం వనమాశ్రితమ్ ॥ 25.14 ॥

ఋతవశ్చైవ షట్ పుణ్యాః మాసాః సంవత్సరాస్తథా ।

కలాశ్చ కాష్ఠాశ్చ తథా తవ శర్మ దిశన్తు తే ॥ 25.15 ॥

మహావనే విచరతః మునివేషస్య ధీమతః ।

తవాదిత్యాశ్చ దైత్యాశ్చ భవన్తు సుఖదాస్సదా ॥ 25.16 ॥

రాక్షసానాం పిశాచానాం రౌద్రాణాం క్రూరకర్మణాం ।
 క్రవ్యాదానాం చ సర్వేషాం మాభూత్పుత్రక తే భయమ్ ॥ 25.17 ॥

ప్లవగా వృశ్చికా దంశాః మశకాశ్చైవ కాననే ।
 సరీసృపాశ్చ కీటాశ్చ మాభూవన్ గహనే తవ ॥ 25.18 ॥

మహాద్విపాశ్చ సింహాశ్చ వ్యాఘ్రా ఋక్షాశ్చ దంష్ట్రీణాః ।
 మహిషాశ్చుంగిణో రౌద్రా న తే ద్రుహ్యన్తు పుత్రక ॥ 25.19 ॥

నృమాంసభోజనా రౌద్రాః యే చాన్యే సత్త్వజాతయః ।
 మా చ త్వాం హింసిషుః పుత్ర మయా సంపూజితాస్త్విహ ॥ 25.20 ॥

ఆగమాస్తే శివాస్సన్తు సిద్ధ్యన్తు చ పరాక్రమాః ।
 సర్వసమ్పత్తయే రామ స్వస్తిమాన్ గచ్ఛ పుత్రక ॥ 25.21 ॥

స్వస్తి తేఽస్త్వాన్తరిక్షేభ్యః పార్థివేభ్యః పునః పునః ।
 సర్వేభ్యశ్చైవ దేవేభ్యః యే చ తే పరిపన్ధినః ॥ 25.22 ॥

గురుస్సోమశ్చ సూర్యశ్చ ధనదోఽథ యమస్తథా ।
 పాన్తు త్వామర్చితా రామ దణ్డకారణ్యవాసినమ్ ॥ 25.23 ॥

అగ్నిర్వాయుస్తథా ధూమః మంత్రాశ్చర్షిముఖాచ్యుతాః ।
 ఉపస్పర్శనకాలే తు పాన్తు త్వాం రఘునన్దన ॥ 25.24 ॥

సర్వలోకప్రభుర్బ్రహ్మో భూతభర్తా తథర్షయః ।
 యే చ శేషాస్సురాస్తే త్వాం రక్షన్తు వనవాసినమ్ ॥ 25.25 ॥

ఇతి మాల్వైస్సురగణాన్ గంధైశ్చాపి యశస్వినీ ।
 స్తుతిభిశ్చానుకూలాభిః ఆనర్చాయతలోచనా ॥ 25.26 ॥

జ్వలనం సముపాదాయ బ్రాహ్మణేన మహాత్మనా ।
 హావయామాస విధినా రామమంగళకారణాత్ ॥ 25.27 ॥

ఘృతం శ్వేతాని మాల్యాని సమిధశ్చ్యేతసర్షపాన్ ।
 ఉపసంపాదయామాస కౌసల్యా పరమాంగనా ॥ 25.28 ॥

ఉపాధ్యాయస్స విధినా హుత్వా శాన్తిమనామయమ్ ।
 హుతహవ్యావశేషేణ బాహ్యం బలిమకల్పయత్ ॥ 25.29 ॥

మధుదధ్యక్షతఘృతైః స్వస్తి వాచ్య ద్విజాంస్తతః ।
 వాచయామాస రామస్య వనే స్వస్త్వయనక్రియాః ॥ 25.30 ॥

తతస్తస్మై ద్విజేన్ద్రాయ రామమాతా యశస్వినీ ।
 దక్షిణాం ప్రదదౌ కామ్యాం రాఘవం చేదమబ్రవీత్ ॥ 25.31 ॥

యన్మంగళం సహస్రాక్షే సర్వదేవనమస్కృతే ।

వృత్రనాశే సమభవత్ తత్రే భవతు మంగళమ్ ॥ 25.32 ॥

యన్మంగళం సుపర్లస్య వినతాఽ కల్పయత్ పురా ।

అమృతం ప్రార్థయానస్య తత్రే భవతు మంగళమ్ ॥ 25.33 ॥

అమృతోత్పాదనే దైత్యాన్ ఘ్నతో వజ్రధరస్య యత్ ।

అదితిర్మంగళం ప్రాదాత్ తత్రే భవతు మంగళమ్ ॥ 25.34 ॥

త్రీన్ విక్రమాన్ ప్రక్రమతః విష్ణోరమితతేజసః ।

యదాసీన్మంగళం రామ తత్రే భవతు మంగళమ్ ॥ 25.35 ॥

ఋతవస్సాగరా ద్వీపాః వేదా లోకా దిశశ్చ తే ।

మంగళాని మహాబాహులా దిశన్తు శుభమంగాళాః ॥ 25.36 ॥

ఇతి పుత్రస్య శేషాంశ్చ కృత్వా శిరసి భామినీ ।

గంధైశ్చాపి సమాలభ్య రామమాయతలోచనా ॥ 25.37 ॥

ఓషధీం చాపి సిద్ధార్థాం విశల్యకరణీం శుభామ్ ।

చకార రక్షాం కౌసల్యా మన్తైరభిజజాప చ ॥ 25.38 ॥

ఉవాచాతిప్రహృష్టేవ సా దుఃఖవశవర్తినీ ।

వాఙ్మత్రేణ న భావేన వాచా సంసజ్జమానయా ॥ 25.39 ॥

ఆనమ్య మూర్ధ్ని చాఘ్రూయ పరిష్పజ్య యశస్వినీ ।

అవదత్ పుత్ర సిద్ధార్థః గచ్ఛ రామ యథాసుఖమ్ ॥ 25.40 ॥

అరోగం సర్వసిద్ధార్థమ్ అయోధ్యాం పునరాగతమ్ ।

పశ్యామి త్వాం సుఖం వత్స సుస్థితం రాజవర్తని ॥ 25.41 ॥

ప్రణష్టదుఃఖసంకల్పా హర్షవిద్యోతితాననా ।

ద్రక్ష్యామి త్వాం వనాత్ ప్రాప్తం పూర్ణచన్ద్రమివోదితమ్ ॥ 25.42 ॥

భద్రాసనగతం రామ వనవాసాదిహాగతం ।

ద్రక్ష్యామి చ పునస్త్వాం తు తీర్ణవన్తం పితుర్వచః ॥ 25.43 ॥

మజ్జలైరుపసమ్పన్నః వనవాసాదిహాగతః ।

వధ్యా మమ చ నిత్యం త్వం కామాన్ సంవర్ధ యాహి భో ॥ 25.44 ॥

మయాఽ ర్చితా దేవగణాశ్శివాదయః, మహర్షయో భూతమహాసురోరగాః ।

అభిప్రయాతస్య వనం చిరాయ తే, హితాని కాంక్షన్తు దిశశ్చ రాఘవ ॥ 25.45 ॥

ఇతీవ చాశ్రుప్రతిపూర్ణలోచనా, సమాప్య చ స్వస్త్వయనం యథావిధి ।

ప్రదక్షిణం చైవ చకార రాఘవం, పునఃపునశ్చాపి నిపీడ్య సస్వజే ॥ 25.46 ॥

తథా తు దేవ్యా స కృతప్రదక్షిణః, నిపీడ్య మాతుశ్చరణౌ పునఃపునః ।

జగామ సీతానిలయం మహాయశాః, స రాఘవః ప్రజ్వలితస్వయా శ్రియా ॥ 25.47 ॥(2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షడ్వింశత్యంశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షడ్వింశత్యంశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

అభివాద్య చ కౌసల్యాం రామస్సంప్రస్థితో వనమ్ ।

కృతస్వస్త్వయనో మాత్రా ధర్మిష్ఠే వర్తుని స్థితః ॥ 26.1 ॥ (2 సార్లు)

విరాజయన్ రాజసుతః రాజమార్గం నరైర్హృతమ్ ।

హృదయాన్యామమన్థేవ జనస్య గుణవత్తయా ॥ 26.2 ॥

వైదేహీ చాపి తత్సర్వం న శుశ్రావ తపస్వినీ ।

తదేవ హృది తస్యాశ్చ యౌవరాజ్యాభిషేచనమ్ ॥ 26.3 ॥

దేవకార్యం స్వయం కృత్వా కృతజ్ఞా హృష్టచేతనా ।

అభిజ్ఞా రాజధర్మాణాం రాజపుత్రం ప్రతీక్షతే ॥ 26.4 ॥

ప్రవివేశాథ రామస్తు స్వం వేశ్మ సువిభూషితమ్ ।

ప్రహృష్టజనసమ్పూర్ణం హ్రీయా కించిదవాఙ్ముఖః ॥ 26.5 ॥

అథ సీతా సముత్పత్య వేపమానా చ తం పతిమ్ ।

అపశ్యచ్ఛోకసన్తప్తం చింతావ్యాకులితేన్ద్రియమ్ ॥ 26.6 ॥

తాం దృష్ట్వా స హ ధర్మాత్మా న శశాక మనోగతమ్ ।

తం శోకం రాఘవస్సోఢుం తతో వివృతతాం గతః ॥ 26.7 ॥

వివర్ణవదనం దృష్ట్వా తం ప్రస్విన్నమమర్షణమ్ ।

ఆహ దుఃఖాభిసన్తప్తా కిమిదానీమిదం ప్రభో ॥ 26.8 ॥

అద్య బార్హస్పతశ్రీమానన్ యుక్తః పుష్యోఽను రాఘవ ।

ప్రోచ్యతే బ్రాహ్మణైః ప్రాజ్ఞైః కేన త్వమసి దుర్మనాః ॥ 26.9 ॥

న తే శతశలాకేన జలఫేననిభేన చ ।

ఆవృతం వదనం వల్గు ఛత్రేణాపి విరాజతే ॥ 26.10 ॥

వ్యజనాభ్యాం చ ముఖ్యాభ్యాం శతపత్రనిభేక్షణమ్ ।

చంద్రహంస ప్రకాశాభ్యాం వీజ్యతే న తవాననమ్ ॥ 26.11 ॥

వాగ్మినో వన్దినశ్చాపి ప్రహృష్టాస్త్యాం నరర్షభ ।
 స్తువంతో నాత్ర దృశ్యన్తే మంగళైస్సూతమాగధాః ॥ 26.12 ॥
 న తే క్షాద్రం చ దధి చ బ్రాహ్మణా వేదపారగాః ।
 మూర్ఖి మూర్ధాభిషిక్తస్య దదతి స్మ విధానతః ॥ 26.13 ॥
 న త్వాం ప్రకృతయస్సర్వాః శ్రేణీముఖ్యాశ్చ భూషితాః ।
 అనువ్రజితుమిచ్ఛన్తి పౌరజానపదాస్తథా ॥ 26.14 ॥
 చతుర్భిర్వేగసమ్పన్నైః హయైః కాంచనభూషితైః ।
 ముఖ్యః పుష్యరథో యుక్తః కిం న గచ్ఛతి తేఽగ్రతః ॥ 26.15 ॥
 న హస్తీ చాగ్రతశ్రీమాన్ తవ లక్షణపూజితః ।
 ప్రయాణే లక్ష్యతే వీర కృష్ణమేఘగిరి ప్రభః ॥ 26.16 ॥
 న చ కాంచనచిత్రం తే పశ్యామి ప్రియదర్శన ।
 భద్రాసనం పురస్కృత్య యాతం వీరపురస్కృతమ్ ॥ 26.17 ॥
 అభిషేకో యథా సజ్జః కిమిదానీమిదం తవ ।
 అపూర్వో ముఖవర్ణశ్చ న ప్రహర్షశ్చ లక్ష్యతే ॥ 26.18 ॥
 ఇతీవ విలపన్తిం తాం ప్రోవాచ రఘునన్దనః ।
 సీతే తత్ర భవాంస్తాతః ప్రవ్రాజయతి మాం వనమ్ ॥ 26.19 ॥
 కులే మహతి సమ్భూతే ధర్మజ్ఞే ధర్మచారిణి ।
 శృణు జానకి యేనేదం క్రమేణాభ్యాగతం మమ ॥ 26.20 ॥
 రాజ్ఞా సత్యప్రతిజ్ఞేన పిత్రా దశరథేన చ ।
 కైకేయ్యో మమ మాత్రే తు పురా దత్తా మహావరౌ ॥ 26.21 ॥
 తయాఽద్య మమ సజ్జేఽస్మిన్ అభిషేకే నృపోద్యతే ।
 ప్రచోదితస్య సమయః ధర్మేణ ప్రతినిర్జితః ॥ 26.22 ॥
 చతుర్దశ హి వర్షాణి వస్తవ్యం దణ్డకే మయా ।
 పిత్రా మే భరతశ్చాపి యౌవరాజ్యే నియోజితః ।
 సోఽహం త్వామాగతః ద్రష్టుం ప్రస్థితో విజనం వనమ్ ॥ 26.23 ॥
 భరతస్య సమీపే తు నాహం కథ్యః కదాచన ॥ 26.24 ॥
 బుద్ధియుక్తా హి పురుషాః న సహన్తే పరస్తవమ్ ।
 తస్మాన్న తే గుణాః కథ్యాః భరతస్యాగ్రతో మమ ॥ 26.25 ॥
 నాపి త్వం తేన భర్తవ్యా విశేషేణ కదాచన ।
 అనుకూలతయా శక్యం సమీపే త్వస్య వర్తితుమ్ ॥ 26.26 ॥

తస్మై దత్తం నృపతినా యౌవరాజ్యం సనాతనమ్ ।

స ప్రసాద్యస్త్వయా సీతే నృపతిశ్చ విశేషతః ॥ 26.27 ॥

అహం చాపి ప్రతిజ్ఞాం తాం గురోస్సమనుషాలయన్ ।

వనమద్వైవ యాస్యామి స్థిరా భవ మనస్వినీ ॥ 26.28 ॥

యాతే చ మయి కళ్యాణి వనం మునినిషేవితమ్ ।

వ్రతోపవాసపరయా భవితవ్యం త్వయాఽనఘే ॥ 26.29 ॥

కాల్యముత్థాయ దేవానాం కృత్వా పూజాం యథావిధి ।

వన్దితవ్యో దశరథః పితా మమ నరేశ్వరః ॥ 26.30 ॥

మాతా చ మమ కౌసల్యా వృద్ధా సంతాపకర్షితా ।

ధర్మమేవాగ్రతః కృత్వా త్వత్తస్మమానమర్హతి ॥ 27.31 ॥

వన్దితవ్యాశ్చ తే నిత్యం యాశ్శేషా మమ మాతరః ।

స్నేహప్రణయసమ్భాగైః సమా హి మమ మాతరః ॥ 26.32 ॥

భ్రాతృపుత్రసమౌ చాపి ద్రష్టవ్యౌ చ విశేషతః ।

త్వయా భరతశత్రుఘ్నౌ ప్రాణైః ప్రియతరౌ మమ ॥ 26.33 ॥

విప్రియం న చ కర్తవ్యం భరతస్య కదాచన ।

స హి రాజా ప్రభుశ్చైవ దేశస్య చ కులస్య చ ॥ 26.34 ॥

ఆరాధితా హి శీలేన ప్రయత్నైశ్చోపసేవితాః ।

రాజానస్సంప్రసీదన్తి ప్రకుప్యంతి విపర్యయే ॥ 2.35 ॥

ఔరసానపి పుత్రాన్ హి త్యజన్త్యహితకారిణః ।

సమర్థాన్ సంప్రగృహ్లాన్తి జనానపి నరాధిపాః ॥ 26.35 ॥

సా త్వాం వసేహ కళ్యాణి రాజ్ఞస్సమనువర్తినీ ।

భరతస్య రతా ధర్మే సత్యవ్రతపరాయణా ॥ 26.36 ॥

అహం గమిష్యామి మహావనం ప్రియే, త్వయా హి వస్తవ్యమిహైవ భామిని ।

యథా వ్యలీకం కురుషే న కస్యచిత్, తథా త్వయా కార్యమిదం వచో మమ ॥ 26.37 ॥

(2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షడ్వింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తవింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఏవముక్తా తు వైదేహీ ప్రియార్థా ప్రియవాదినీ ।
 ప్రణయాదేవ సంక్రుద్ధా భర్తారమిదమబ్రవీత్ ॥ 27.1 ॥ (2 సార్లు)
 కిమిదం భాషసే రామ వాక్యం లఘుతయా ధ్రువమ్ ।
 త్వయా యదపహాస్యం మే శ్రుత్వా నరవరాత్మజ ॥ 27.2 ॥
 ఆర్యపుత్ర పితా మాతా భ్రాతా పుత్రస్తథా స్నుషా ।
 స్వాని పుణ్యాని భుంజానాః స్వం స్వం భాగ్యముపాసతే ॥ 27.3 ॥
 భర్తుర్భాగ్యం తు భార్యైకా ప్రాప్నోతి పురుషర్షభ ।
 అతశ్చైవాహమాదిష్టా వనే వస్తవ్యమిత్యపి ॥ 27.4 ॥
 న పితా నాత్మజో రామ న మాతా న సఖీజనః ।
 ఇహ ప్రేత్య చ నారీణాం పతిరేకో గతిస్సదా ॥ 27.5 ॥
 యది త్వం ప్రస్థితో దుర్గం వనమద్యైవ రాఘవ ।
 అగ్రతస్తే గమిష్యామి మృద్నన్తీ కుశకణ్ణికాన్ ॥ 27.6 ॥
 ఈర్ష్యారోషా బహిష్కృత్య భుక్తశేషమివోదకమ్ ।
 నయ మాం వీర విస్రబ్ధః పాపం మయి న విద్యతే ॥ 27.7 ॥
 ప్రాసాదాగ్రైర్విమానైర్వా వైహాయసగతేన వా ।
 సర్వావస్థాగతా భర్తుః పాదచ్ఛాయా విశిష్యతే ॥ 27.8 ॥
 అనుశిష్టాఽస్మి మాత్రా చ పిత్రా చ వివిధాశ్రయమ్ ।
 నాఽస్మి సమ్రుతి వక్తవ్యా వర్తితవ్యం యథా మయా ॥ 27.9 ॥
 అహం దుర్గం గమిష్యామి వనం పురుషవర్జితమ్ ।
 నానామృగగణాకీర్ణం శార్దూలవృకసేవితమ్ ॥ 27.10 ॥
 సుఖం వనే నివత్స్యామి యథైవ భవనే పితుః ।
 అచింతయన్తీ త్రీన్ లోకాన్ చింతయన్తీ పతివ్రతమ్ ॥ 27.11 ॥
 శుశ్రూషమాణా తే నిత్యం నియతా బ్రహ్మచారిణీ ।
 సహ రంసే త్వయా వీర వనేషు మధుగన్ధిషు ॥ 27.12 ॥
 త్వం హి కర్తుం వనే శక్తః రామ సమ్పరిపాలనమ్ ।
 అన్యస్యాపి జనస్యేహ కిం పునర్మమ మానద ॥ 27.13 ॥
 సహ త్వయా గమిష్యామి వనమద్య న సంశయః ।
 నాహం శక్యా మహాభాగ నివర్తయితుముద్యతా ॥ 27.14 ॥
 ఫలమూలాశనా నిత్యం భవిష్యామి న సంశయః ।
 న తే దుఃఖం కరిష్యామి నివసన్తీ సహ త్వయా ॥ 27.15 ॥

ఇచ్ఛామి సరితజ్జైలాన్ పల్వలాని వనాని చ ।
ద్రష్టుం సర్వత్ర నిర్భీతా త్వయా నాథేన ధీమతా ॥ 27.16 ॥

హంసకారణ్ణవాకీర్ణాః పద్మినీస్సాధు పుష్పితాః ।
ఇచ్ఛేయం సుఖినీ ద్రష్టుం త్వయా వీరేణ సంగతా ॥ 27.18 ॥

అభిషేకం కరిష్యామి తాసు నిత్యం యతవ్రతా ।
సహ త్వయా విశాలాక్ష రంస్యే పరమనన్దినీ ॥ 27.18 ॥

ఏవం వర్షసహస్రాణాం శతం వాఽహం త్వయా సహ ।
వ్యతిక్రమం న వేత్స్యామి స్వర్గోఽపి న హి మే మతః ॥ 27.19 ॥

స్వర్గోఽపి చ వినా వాసః భవితా యది రాఘవ ।
త్వయా మమ నరవ్యాఘ్రు నాహం తమపి రోచయే ॥ 27.20 ॥

అహం గమిష్యామి వనం సుదుర్గమం,
మృగాయుతం వానరవారణైర్యుతమ్ ।
వనే నివత్స్యామి యథా పితుర్భువే,
తవైవ పాదావృషగృహ్య సంయతా ॥ 27.21 ॥

అనన్యభావామనురక్తచేతసం,
త్వయా వియుక్తాం మరణాయ నిశ్చితామ్ ।
నయస్య మాం సాధు కురుష్వ యాచనామ్,
న తే మయాఽతో గురుతా భవిష్యతి ॥ 27.22 ॥

తథా బ్రువాణామపి ధర్మవత్సలః,
న చ స్మ సీతాం నృవరో నినీషతి ।
ఉవాచ చైనాం బహు సన్నివర్తనే,
వనే నివాసస్య చ దుఃఖితాం ప్రతి ॥ 27.23 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తవింశస్సర్గః ॥

అథ అష్టావింశస్సర్గః

స ఏవం బ్రువతీం సీతాం ధర్మజ్ఞో ధర్మవత్సలః ।
న నేతుం కురుతే బుద్ధిం వనే దుఃఖాని చింతయన్ ॥ 28.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

- శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

